

Виходить у Львові щодня (крім неділь і св. свят. свят.) о 5-ій годині по полудні.

Реданція і Адміністрація: уляца Чарнецького ч. 12.

Листьма приймають ся лиш франковані.

Рундписи обертають ся лиш на окреме жаданье і на зложенем облатя поштової.

Рекламациі неважко-стай віддати від облатя поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в агенції днювників: пасаж Галемана ч. 9 і в п. к. Староствах на провінції:

на цілий рік К. 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ —40

Поодинокое число з с. з поштовою пересилкою:

на цілий рік К. 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ —90

Поодинокое число 6 с.

Вісті політичні.

(Перед сесією парламенту. — Полуднево-африканська війна.)

Нині розпочинає ся сесія ради державної, але — як загально думають — нема надії на успішну працю парламентарну. Хоч Чехи ще не порішили остаточно, яке займуть становище, то все таки уважають певним, що розпочнуть обструкцію, аби лиш спинити роботу парламентарну. Більшість молодоческого клубу стоїть за обструкцію, меншість же, між ними також посол Енгель, заявляє ся лиш за веденем опозиції. Говорять навіть, що на случай ршучої обструкції Чехів мало би прийти до розв'язання ради державної. — Нині предложить правительство парламентови проекти до змєни законів. При тій нагоді виголосить президент міністрів довшу промову, котра буде немов поясненем до тих законів. Підставою їх для Чехії єсть поділ краю на округи: число німецькі, чисто чеські і мішані.

Ровійшла ся у Відни поголобка, що чеський міністер др. Резек подав ся до дамисії, однак то вість називає Wiener Abendpost неправдивою.

На вчерашнім засіданні соціально-політичної комісії предложив референт пос. Форшт проект закона о скороченю часу праці в копальнях угля. Рівночасно заявив референт, що правительство предложить вскорі палаті послів

проект закона о девятигодиннім часі праці в копальнях.

Німецьке народне сторонництво відбуло вчерашнє засіданє, на котрім порішено, що доси не можна зазначувати свого становища супротив проекту язикового закона, доки не буде звістний новий зміст его. Нині сторонництво відбуде дальшу нараду.

З театру війни надійшли такі вісти: Бюро Райтера доносить: Военні сили Робертса дійшли в своїм поході до місцевости Смальдель, не стрітивши нігде опору. Бури мали вчераш на західнім крилі 40 убитих. В Смальдель найшли Англіїці велику скількість матеріялів до будови зелєниць і багато вівса. Міст на ріці Занд має бути знищений. — Депеша лорда Робертса з Смальдель, датована оногди по полудни доносить: Нині рано перейшли ми ріку Вет; тепер стоїмо табором коло Смальдель. Бури уступають в напрямі до Кронштадту. Вчерашній рух кінних стрільців удав ся світло. Ми забрали одну пушку Максима і 25 полбнених. Бури мали 16 ранених; наші страти виносять: один убитий і трєх ранених. — Півніжна депеша лорда Робертса доносить з Смальдель: Ген. Гунтер побив Бурів дня 4 с. м. і получив свої сили з войсками Паджета. — Рівночасно на західнім театрі війни, над рікою Валь потерпіли Бури поражєку. Англіїські войска мали їх побити коло Фуртінстром і перейти ріку Валь, так що тепер Англіїці були би вже на трансвальській землі.

НОВИНИ.

Львів дня 8-го мая 1900.

— Тіло бл. п. Митрополита Куїловського найбільшамоване дром Ренцим, лежало до вчераш до 5-ої години з полудня в кашлиці палати митрополічої, почім перенесено его до катедральної церкви. Участь в перенесеню взяло багато священників всіх трєх обрядів і дуже багато народу, прибувшого до Львова з нагоди святоюрского храму. Вірменські заупокійні молитви відправив архієпископ Ісакович, відтак відсївало латинське духовенство з еп. Вебером De profundis. Вкінці рускі єпископи Преосв. Чехович і Шентицький та митрат о. Фацевич відправили панахиду, в часі котрої співав хор питомців. Домовину замкнено, крилошани взяли єї на рамена і винесли на подвірє перед палату, де еп. Шентицький відчитав євангеліє. Тіло занесено до церкви і уставлено на катафалку, столчим по середині церкви. На верху положено євангеліє, митру і чашу. В церкві відправлено ще раз панахиду. — Як тепер показує ся, пок. Митрополит помер в наслідок рака. Завіщанє покійного ще не отворено, бо лишило ся письмо до крилошанина Литвиновича, котрий з причини недуги не міг ще прибути до Львова. — Похорон пок. відбуває ся нині.

— Перенесеня. Галицка дирекція почт і телеграфів перенесла почтових офіціалів Кар. Словського з Станиславова до Львова, Ад. Ганса з Підволочиска до Кракова і Володисл. Фальшев-

ПОЛУДНЕВО-АФРИКАНЬСКА ВІЙНА.

(Воєнні операції від 11 жовтня 1899.)

Семий місяць воєн Англія з Трансвалем і Оранією; але помимо такого розмірно довгого часу занятя, розбуджене в цілім цивілізованім світі подіями в полудневій Африці, не тільки не слабеє, але очевидно росте і кришає. Держава, котрої посідости лежать у всіх частях світа, числяча яких 400 мільонів підданих, уявляючи собі, що запанує над цілім світом, стрітила ся на дорозі до здійсненя своїх гордых намірів з маленькими республіками, котрих біле населенє ледве перевищає 300 тисяч людей. Ті дві, на перший погляд безконечно ріжні що до величини сили, розпочали борбу, і по чий стороні буде побіда, доси ще питає не конче ршєне.

Воєнні кроки розпочали ся 11-ого жовтня минувшого року Того дня, о 5-ій годині по полудни, минув 48-годинний речинєць ультиматума, висланого трансвальським правительством англійському міністерству.

Хоч вже від червня минувшого року Англія почала ладити ся до війни, і поступєно збільшувала свої сили в полудневій Африці, то ультиматум Бурів застав єї все таки неприготовлену. В Каплянді були лише незначні відділи, а в Наталі стояло всього 6000 войків. Лише на добу перед розпочатєм війни прибув в Індії з вісімтисячним відділом ген. Гвайт.

Плян війни, виготовлений в Лондоні, опирає ся на поході в Каплянду до Оранії а відтак до Трансвалю. Головну задачу покладено на войска корпуса, котрого мобілізація розпочала ся зараз по виповідженю війни. До прибутя тих сил до полудневої Африки мав ген. Гвайт з своїм 14.000-ним корпусом здержувати похід Бурів в Наталі. Але Бурам удало ся не допустити до того, щоби Англіїці перевели свій плян. Ови дійшли до того безпроволочним нападом на вєході — на Наталь, і на заході — на Каплянд.

Ген. Гвайт не ршєв ся боронити довгу границю Наталю, а згромадив свої войска в двох точках: 4000 людей в Денді Гленке, і 10.000 людей о 32 кілометри на полудне — в Ледісмїті. Англіїці були пересвідчені, що Бури спосібні лиш до партизантської борби; гадали, що они не в силі атакувати становища, заняті більшими відділами, заосмотреними артилерією. На чім опирало ся таке їх пересвідченє, тяжко скавати. Досвід війни в 1881 р., що скінчив ся поражєкою Англіїців під Маджубою, повинен би був научити їх, що Бури безпечні противники, але очевидно англійські генерали в своїх перших виступах против Бурів руководили ся такими самими поглядами, як і при борбі з дикими племенами Індії і Судану.

Між тим ген. Жубер ршєв окружити англійські становища коло Гленке і Денді, і атакувати їх з трєх сторін. В наслідок неоднакових віддалєнь, які треба було перейти кождому з трєх відділів Бурів, лівий відділ, під проводом Луки Маєра, прибув скорше як дру-

гі, і о 5-ій годині рано, 20 жовтня, почав обстрілювати в пушек англійські становища.

Командант англійських войск в Гленке, генерал Саймонс, одержав вість, що від вєходу надходить новий відділ Бурів під проводом Еразмуса. Хотячи розбити сили свого противника з окрема, напав генерал Саймонс на відділ Луки Маєра. Англіїцям удало ся відкинути Бурів, але в тій битві втратили генерала Саймонса, що одержав смертельну рану.

Та перша побіда англійських войск викликала бурю радєсти в Англії. Газети кричали, що Бури пересвідчили ся о неможливости борби і що війна скінчить ся за яких кілька тижднів. В ночи в Лондоні одержали вість о новій побіді Англіїців під Гленке, а рівночасно з тим появилася чутка, що Крігер і Жубер ршєли занєхати війни і просити о мир під якими небудь услєвями.

В дійствостіж та друга побіда Англіїців була лише видумкою кореспондентів. Вже на другий день Бури стали перти Англіїців з трєх сторін. Генерал Гвайт, дізнавши ся о сумнім положєню валогі в Денді, вислав на північ відділ генерала Френча, котрий під Еляндєлягте розбив 800 людей Бурів, але повернути получєне з Гленке єму не удало ся. Дня 22 жовтня генерал Юль, що обійняв команду по Саймонсі, ршєв вертати до Ледісмїту і там получити ся з головними силами. Лише удачна демонстрація ген. Гвайта під Рітфонтемом і страшенна буря і дощ дали ген. Юлеви можливість дістати ся до Ледісмїта. Англіїці уступали незвичайно поспішно і в Денді покинули всіх своїх ранених, між котрими

ского з Хшанова до Нового Санча, а поштових асистентів Яр. Сивгалевича з Жовкви до Бережан і Юр. Фецака з Тернополя до Жовкви.

— **Самоубийство.** Наві раніше стрілив до себе в самоубийчій намірі три рази о. Емануїл С., парох з Завадки, вдовець, і дуже тяжко поранив ся. Поготовив ратушкової стації відвезло нещастного, неприємного до шпиталу. Причиною того розлучливого кроку була невилічима недуга міхура і нирок.

— **Убийство.** Зі Скали над Збручем доносять, що там дня 4-го с. м. стражник скарбовий Іван Заборовский застрілив респіціента Пізецкого батька 4 днів, в часі, коли той робив службу ведучи транспорт від границі російської до уряду митового на двірці.

— **Вибух Везувія.** З Наполі телеграфують дня 8 с. м.: Від трьох днів Везувій безнастанно і сильно вибухає, при чім викидає каміне і розпалену лаву. Особливо вчора вечером вибух був незвичайно сильний і ушкодив дім для провідників і залізничий дворець.

— **Чи не добре було би завести і в Європі.** Сими днями відбув ся на місці вистави в Парижі оригінальний поєдинок межі двома Хінцями. Один з них називав ся Пе-Кі-Льо-Санг, а другий Льюнг-Сі-Тванг. Оба залюбили ся в молодій, хорошій Японці, котра ніякого з них навіть видіти не хотіла. Але соперники склали за то вину один на другого і остаточно постановили закінчити справу „гонорово“, але на хінський лад. Отже станули в ночи напроти себе на два кроки і стали грімким голосом гавбити та лягати один другого. Так гавбили ся чотири години, аж слабший фізично Пе-Кі-Льо-Санг упав на землю і кров полила ся ему з уст і носа. Коли знайдено его неприємного, повідомлено поліцію і та арештувала Льюнг-Сі-Тванга, гадаючи, що він так побив свого противника; але коли довідала ся, що то був лиш хінський поєдинок, випустила его зараз на волю. Для Европейців, що люблять „гонорово“ залагоджувати негонорове посуповане, може би придав ся сей досить практичний поєдинок, бо насамперед поліція би ему не противила ся. Відтак прибав би нам один импорт більше, а наконєць і секундант мали би при такім поєдинку розривку дивити ся, як двох людей лиш на два кроки від себе гавблять ся цілими годинами, а не роблять собі вічного. Ми тої гадки, що Европейцями вже по чверти години такої борби язикової відійшла би охота до дальшого поєдинку.

— **Пам'ятка по Лівінгстоні.** Лондонське товариство географічне примістило сими днями в своїм музею цінну пам'ятку по славнім подорожнику Лівінгстоні. Коли сей подорожник помер в самій середині Африки, забальзамували

его люди тіло его та привезли на побереже. Кости сего великого слідника спочивають тепер там, де спочивають і всі мощі славних англійських мужів, у вестмінстерськім соборі, але серце его закопано під деревом, під котрого галузем він віддав духа Богу. Один чоловік з его виправи вирівав на дереві напись і наказав начальникови племені туземців, Кітамбови, щоби він пильнував того дерева і виривав траву доколя него. Лиш таким способом удало ся забезпечити дерево від огню, який що року нищить величезні простори в Африці. Кітамбо помер незадовго і его похоронили під тим самим деревом. Его наслідник покинув давнє село разом з его жителями та поселив ся о 15 кілометрів дальше. Але дерево щасливо росло і дальше. Через двадцять літ не заходив в ту сторону ніякий білий, хоч донька Лівінгстона вислала була бронзову плиту, щоби її покласти там, де спочивало серце її батька, а географічне товариство вислало значний дарунок для начальника племені за то, щоби він пильнував пам'ятки. Наконєць удало ся капітанови Бія віддати плиту новому Кітамбови, а той казав її закопати під деревом. Нещасте хотіло, що якийсь арабський торговельник невідьничками украв плиту. Дерево стало порохнавити. Аж наконєць 1899 привіз Кюдрінгтон кусень з того дерева, на котрім ще видко було виразно напись „Др. Лівінгстон 4 мая 1873“ і сю пам'ятку сховано тепер в музею товариства.

— **Померли:** Щасний Козьбродський, довголітний посол соймовий, дійсний тайний радник, член палати панів, умер в 71 році життя в своїй поїлості в Глібові коло Грималова, на запалене легких. — У Львові умер Антін Вітославський, нотар і радний м. Львова, бувший бурмістр міста Бродів, в 62 році життя. — В Яричеві, коло Львова, упокоїв ся дня 3 с. м. о. Леонтій Спринь, експонований сотрудник, в 29-ім році життя, а 4-ім священства.

ТЕЛЕГРАФИ.

Відень 8 мая. Цісар вернув вчора о год. 1 — з полудня разом з дружиною з Берлина до Відня і поїхав просто до Шенбруна. Перед дворцем і на улицах великі товпи населення витали переїзджачого Монарха грімкими окликами.

* * *

Головно командуючим англійськими військами іменовано генерала Редверса Буллера, що в 1881 році брав участь у війні против Бурів. Він прибав до Капляндю 31 жовтня, на другий день по „чорнім понеділку“. Вісти, які він одержав були дуже сумні. Вже не можна було гадати о виповненню задуманого перше плану походу, а треба було роздробити свої сили, аби подати поміч Ледісмітові і Кімберлеви і для спиненя Бурів виставити відповідну армію і в північній Каплянді.

Першу дивізію лорда Метуена, зложеною з найліпших військ англійської армії рішено вислати на поміч під Кімберлей, третю дивізію генерала Гатакра до Кінставну, щоби задержати похід оранських Бурів, а всі прочі сили згромадити в Наталі.

Між тим в Наталі Бурі замкнувши Ледісміт стали посувати ся на полудне. Англійський відділ, що стояв коло Есткорта був відтятий; така сама доля постигла відділ над рікою Мой; вкінці Бурі стали показувати ся в охрестности Пітермаріцбургга, а навіть загрожували полученню того міста з Дурбаном. Таке положення спонукало генерала Буллера чим скорше поспішити до Наталю. Дня 9 падолиста прибав до Капштадту перший транспорт і сейчас вислао его до Дурбану, а 25 падолиста висів на берег в тім порті і головнокомандуючий.

Відень 8 мая. Вчора по полудни відбула ся рада міністрів під проводом президента міністрів дра Кербера. Рада тревала до год. 4-ої. Безпосередно по засіданню приймив Цісар дра Кербера на аудієнції.

Мадрид — 8 мая. Доносять з Барцельсони, що там прийшло вчора до розривів. Поліція і жандермерія розігнали демонстрантів, причім ранено багато осіб.

Лондон 8 мая. Після донесеня з Кумасі з дня 27 цвітня і пізніших донесень сягаючих до 6 мая, положене в краю Ашантів дуже поважне. Число Ашантів, облягаючих місто, вносить около 10.000

Петербург 8 мая. Царська пара вернула з Москви вчора.

Череписка зі всіми і для всіх.

Просимо не присилати ані марок листових ані карт кореспонденційних, бо листовно не відповідаємо нікому.

Хорій в Жуж.: Що то єсть слабість сліпої кішки? Насамперед треба знати, що то єсть сліпа кішка: Суть два головні роди кишок: 1) Тонка кішка, котра виходить від жолудка, і займає середину черева та звоєми сходить в долину, аж до того місця, де зачинає ся — 2) Груба кішка. Тонка кішка травить поживу, а все нестравне посуває дальше аж до грубої кишки, котра єсть таки значно грубша від тонкої. Але тонка кішка не переходить безпосередно в грубу, лиш лучить ся з нею в той спосіб, як би н. пр. хтось взяв дві рурки, одну значно грубшу а другу тонку, вивертів повише одного кінця грубої дірочки і залхав в ту дірочку тоншу рурку; тогди конєць грубої рурки буде стояти низше того місця, де в ню входить тонка рурка. Отже так само лучить ся і тонка кішка з грубою, а той конєць грубої, що звисає пониже місця, де входить тонка, називає ся сліпою кишкою, для того, що в тім кінці не має отвору, лиш віби торба або мішок; груба кішка з того боку ніби заднена, і для того називають її також денною або денівкою. На самім

був і ген. Саймонс, що помер на другий день вже в полоні у Бурів.

Бурі займивши цілу північну часть Наталю до Ледісміту, стали поступенно окружати і то місто. Хотьачи не допустити до облоги міста, ген. Гвайт дня 30 жовтня попробовав з всіми своїми силами відкинути Бурів на північ. Той день назвали відтак воєнки армії Гвайта „чорнім понеділкум“ (Black Monday). Англійці потерпіли страшну поразку. Відділ англійський, закриваючий ліве крило зложеної з двох баталіонів ірландського і глесторського полка разом з 42 офіцерами піддав ся. Бурі не приймили атаку головних сил Гвайта, лиш перемінили фронт свого становища і ударили на крило Англійців та відперли їх. За три дни Бурі замкнули цілу армію Гвайта в Ледісміті і почали его бомбардувати.

Так закінчила ся перша періода воєнних подій в Наталі. Але в тім часі як то там діяло ся, Бурі не остали бездіельними і на західнім театрі. Они захопили в свої руки залізницю, що веде попри границу Трансвалю і Оранії на полудни і облягли дві найважніші точки на тій дорозі: „місто діамантів“ Кімберлей і Мафекінг. Рівночасно они верли ся в границі Капляндю на полудне від ріки Оранж і зайняли важні місцевости при залізничних шляхах, що ведуть від порту Єлісавети і від Іст-Лондона до Блумфонтену.

В такий спосіб заки з Англії надтягнули войска, удало ся Бурам перенести театр воєнних операцій на англійську територію і займи-

ти користні оборонні становища в Наталі і в північно-східній части Капляндю.

В міру як число англійських військ збільшало ся в Наталі, почали Бурі відступати на північ, відступили від облоги англійських таборів над рікою Мой і під Есткортм і вкінці подали ся за ріку Тугелю та на всі північнім березі займили сильні оборонні становища. Англійці згромадили ся в таборі під Фрером, 15 кілометрів на полудне від Тугелі і в половині грудня удало ся генералови Буллерови довести число своїх військ в тій місцевости до 20.000 людей.

Але в часі коли головно командуючий ладив ся повести войска під своїм личним проводом на освободжене Ледісміту, потерпіли на західнім і полудневім театрі війни лорд Метуен і ген. Гатакр великі поразки.

Відділ призначений на освободжене Кімберлею під проводом лорда Метуена, згромадив ся дня 19 падолиста над рікою Оранж в місцевости Оранж Рівер і по двох днях розпочав похід. Лорд Метуен обчислив, що ему удасть ся дійти до Кімберлею найдовше за десять днів і тому рушив з войском без ніяких запасів харчу і воєнних матеріалів і навіть без шатер. В малих перепалках під Бельмонтом і Граспаном удало ся Метуенови відкинути малі відділи Бурів і дня 27 падолиста підійшов він вже до ріки Моддер, котрої північний берег займили Бурі. На другий день Англійці ударили на ворога; борба тревала цілий день, англійські войска втратили до 500 людей, але їм не удало ся переправитись через ріку. Однак в ночи Бурі відійшли на північ від ріки і займили становища на горах коло Магерсфон-

Рух поїздів залізничних

важний від 1-го мая 1900, після середньо-европ. год.

Table with columns: посл. особ., відходить, Зі Львова, День, Ніч. Lists train departure times and destinations from Lviv.

Table with columns: посл. особ., приходить, До Львова, День, Ніч. Lists train arrival times and origins to Lviv.

Table with columns: посл. особ., приходить, До Львова, День, Ніч. Lists train arrival times and origins to Lviv.

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від 6-ої години вечером до 5-ої години 59 минут рано.

За редакцію відповідає: Адам Крижовецький.

кінця сліпої кишки або денівки єсть ще малесенький вирісток, що звисає у неї як хробак і ддятого називає ся хробаковатим вирістком.

Тен і Спітфонтен. В такий спосіб Англіїці мали вільну переправу. Лорд Метуен не зараз напав на Бурів.

Громадяни в Р.: Після закона громадского в дня 12 серпня 1866, IV. §. 31, права приймати писаря і угоджувати его не має ніхто инший лиш Рада громадска; навіть начальник громади не має права приймати писаря на власну руку.

(Просимо присилати питання лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати ані марок, ані карт кореспонденційних до відповіді.)

Ті три поразки, які потерпіли в однім тиждні всі три окремі відділи англійської армії, викликали в Лондоні велике пригноблене.

(Конець буде).

Торговля вина ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЕРА у Львові при ул. Краківській ч. 9
продає вино шампанське Йосифа Терлей
і Спідки в Будапешті „TALISMAN SEC“
по дуже приступних цінах.

Лиш **1** корона за **3** Тягнення. Послідний місяць!
Голові виграні **60.000, 15.000 і 12.000** Корон.

готівкою по відтягненню **20%** на податок.

Льоси в користь інвалідів
(Invalidendank-Lose)
по 1 Короні.

поручають: М. Йонаш, М. Клярфельд, Корман & Файгенбавм, Густав Макс, Кіц & Штоф, Самуелі & Ландав, Авг. Шеленберг і син, Сокаль & Ллїен.

I. Тягнене 19. мая 1900.

II. Тягнене 7. липня 1900.

III. Тягнене 10. листопада 1900.

ПОБІЛЬШЕННЯ ФОТОГРАФІЇ

цілком вірні оригіналови аж до природної величини артистично виготовлені. — В паспарту.

Ціна за портрет величини 37x45 см. разом з портретом і опакowaniem **5 зр. 10 кр.**, в хороших рамах **9 зр. 60 кр.** (аж до 5-тьох клгр. франко).

Замовлення приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**

Львів, Пасаж Гавсмана.

Ново створена Агенція дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає оголошення до всіх дневників

і також пренумерату на всі часописи краєві і заграничні.